

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 19P/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822203657
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Macková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822203657.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou JUDr. Ivanou Mackovou, vo veci starostlivosti o maloletého O. T., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny H., dieťa rodičov: matka P. A., nar. X.X.XXXX, bytom M. M. XX, U. a otec O. T., nar. XX.X.XXXX, bytom M. M. XXXX/X, U., t. č. v N. na výkon trestu odňatia slobody, G. XXX, A., za účasti osoby, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti: R. T., nar. XX.X.XXXX, bytom 1. mája XXX/XX, U. a za účasti Okresnej prokuratúry Prievidza, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Ruší náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletým O. T., nar. XX.X.XXXX a rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 13P/22/2021-62 z 3.9.2021, ktorým bola nariadená.
- II. Nariaďuje nad maloletým O. T., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť.
- III. Ústavnú starostlivosť u maloletého O. T., nar. XX.X.XXXX bude vykonávať S. centrum, B. XXX/X, T..
- IV. Matka P. A., nar. X.X.XXXX, je povinná prispievať na výživu mal. O. T., nar. XX.X.XXXX sumou zodpovedajúcou 30% zo sumy životného minima na nepnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje, a to na účet S. centra, B. XXX/X, T., s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.
- V. Otec O. T., nar. XX.X.XXXX, je povinný prispievať na výživu mal. O. T., nar. XX.X.XXXX sumou zodpovedajúcou 30% zo sumy životného minima na nepnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje, a to na účet S. centra, B. XXX/X, T., s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.
- VI. Ruší uznesenie Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/12/2022-19 zo dňa 30.3.2022.
- VII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny H. podal na tunajší súd návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým O., ktorá sa mala realizovať v S. centre R. A.. Na pojednávaní vo veci oznámil, že ústavná starostlivosť sa môže u maloletého realizovať aj v S. centre v T..

2. Návrh odôvodnil tým, že maloletý bol na základe neodkladného opatrenia umiestnený do S. centra R. A.. Maloletý zo zariadenia opakovane utekal. Prvého útoku sa dopustil 24.5.2022. Zachytený bol políciou 25.5.2022. Po návrate do zariadenia bolo jeho správanie veľmi zlé, bol agresívny, fyzicky napádal vychovávateľa, vulgárne mu nadával, tykal mu a roztrhol tričko. Preto privolali hliadku polície a umiestnili ho do novo zrekonštruovanej ochrannnej miestnosti, ktorú úplne zničil. Počas pohovoru uviedol, že dôvodom jeho chovania bol „absták za domovom“. Počas útoku bol aj u matky, ktorá sa mala vyjadriť, že si ho zoberie k sebe domov a keď nie ona, tak sestra T.. Bolo mu vysvetlené, že záujem o starostlivosť matka ani sestra neprejavili. Podmienky v reedukačnom centre zhodnotil kladne. Následne nepovolene opustil zariadenie a bol zachytený v dňoch od 14.6.2022 do 21.6.2022 (správne zrejme malo byť od 14.6.2022 do 16.6.2022 a od 21.6.2022 do 23.6.2022), od 27.7.2022 do 28.7.2022, od 24.8.2022 a

navečer sa vrátil späť a od 27.9.2022 naďalej ku dňu podania návrhu. Počas úteku v júni 2022 bolo úradu reedukačným centrom oznámené, že maloletý bol zadržaný v Rakúsku vo Viedni 23.6.2022 pri krádeži v obchode a bol umiestnený do väzby. Dňa 6.7.2022 bol prepustený z väzby a privezený do S. centra R. A.. Maloletý ukončil prvý ročník v odbore stavebníctvo. Patrí k najproblémovejším deťom v zariadení, nezvláda záťažové situácie. Nikto z rodiny ho spontánne nekontaktuje, sám spomína iba strýka R. T.. Dňa 27.7.2022 úrad telefonicky kontaktoval R. T., ktorý oznámil, že ušiel zo zariadenia údajne preto, že ho mal niekto zbiť a že do 18 rokov chce už vydržať mimo zariadenia. Následne 28.7.2022 prišiel do jeho domácnosti, pričom zavolať políciu. Snažil sa ho motivovať, aby neutekal zo zariadenia a dodržiaval pravidlá. Maloletý mu sľúbil nápravu.

V auguste 2022 zaslal maloletý sociálnej kurátorke list, v ktorom sa okrem iného vyjadril, že zo zariadenia utiekol preto, že ho tam zbili chlapani aj vychovávateľ. Žiadal o premiestnenie do S. centra v T.. Po doručení listu úrad kontaktoval R. T., u ktorého zisťoval, či sa maloletý počas osobného rozhovoru s ním zmienil o fyzickom napadnutí. R. T. uviedol, že nič také mu maloletý nepovedal, ale spomínal, že by bol rád, keby bol premiestnený do zariadenia v T., aby bol bližšie k miestu bydliska. Následne bol telefonicky kontaktovaný maloletý O., ktorý oznámil, že aktuálne mu v zariadení nikto neublízuje, všetko je „v pohode“. Incident, o ktorom písal, bol iba jeden. Uviedol, že by chcel byť premiestnený do T..

Po umiestnení maloletého do zariadenia úrad opakovane vykonával návštevy v domácnosti matky za účelom motivovania matky a jej dcéry ku kontaktu s maloletým O.. Počas pohovoru bolo zistené, že skutočný záujem o maloletého nemajú. Jediný, kto prejavuje záujem o dieťa je R. T., ktorý mu sľúbil, že v prípade zlepšenia jeho správania by si ho bral na krátkodobý pobyt do domácnosti.

Vykonanými intervenciami bolo zistené, že v správaní maloletého sa prejavujú výrazné výchovné problémy. Jeho správanie je podľa pracovníkov zariadenia nevypočítateľné, okrem iného je emocionálne labilný, impulzívny, má oslabené autoregulačné mechanizmy a absolútne nezvláda záťažové situácie. Vzhľadom k tomu, že o jeho výchovu a starostlivosť nikto neprejavil záujem a je potrebné v režimovom zariadení sa u dieťaťa zamerať na optimalizáciu jeho psychosociálneho vývinu, odstránenie porúch správania tak, aby sa po dovŕšení plnoletosti mohol bez výraznejších problémov integrovať do spoločnosti, úrad navrhol nariadiť nad starostlivosťou mal. O. ústavnú starostlivosť a rodičov zaviazat' platením výživného v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na účet reedukačného centra.

3. Vyššie uvedené tvrdenia kolízneho opatrovníka maloletého boli preukázané pripojenými písomnými prílohami k návrhu: list od maloletého adresovaný pani kurátorke (č.l. 3), úradný záznam z návštevy zariadenia dňa 23.8.2022 (č.l. 5), správa S. centra M. (č.l. 8), správa S. centra R. A. zo 4.7.2022 (č.l. 11).

4. Na pojednávanie vo veci sa nedostavili matka, otec ani zástupca S. centra R. A.. Za splnenia podmienok uvedených v § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednával súd vo veci v ich neprítomnosti. Maloletý O. sa v termíne pojednávania nachádzal v karanténe.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím kolízneho opatrovníka, vypočutím R. T., zástupcu Okresnej prokuratúry Prievidza, oboznámením spisu, najmä: list maloletého č.l. 3, úradný záznam č.l. 5, správa S. centra M. č.l. 8, hodnotiaci správa S. centra č.l. XX, č.l. 33, vyjadrenie otca č.l. 37, správa ÚP č.l. 38, správa S. centra R. A. č.l. 43, podstatný obsah spisu 6P/12/2022 - uznesenie o NO č.l. 19, podstatný obsah spisu 13P/22/2021 - rozsudok č.l. 62, vyjadrenie S. centra v T., vyjadrenia S. centra R. A., na základe čoho mal vo veci zistený tento skutkový stav:

6. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 13P/22/2021-62 z 3.9.2021 bola zrušená ústavná starostlivosť nad maloletým (nariadená rozsudkom č.k. 6P/12/2017-81 zo 16.8.2017) a maloletý O. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti R. T. a obom rodičom maloletého súd určil vyživovaciu povinnosť, matke v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, otcovi v sume 35 eur mesačne, ktoré výživné boli povinní poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 8.10.2021.

7. Uznesením č.k. 6P/12/2022-19 z 30.3.2022 tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým umiestnil maloletého O. do S. centra R. A..

8. Z hodnotiacej správy S. centra R. A. z 11.10.2022 vyplýva, že maloletý bol po príchode do zariadenia zaradený do prvého ročníka OU, odbor stavebná výroba. V škole spolupracoval podľa momentálneho naladenia. Jeho vyučovacie výsledky boli slabé, neprospeš z predmetov matematika a odborné kreslenie. Na praxi bolo jeho správanie problematické, býval negativistický, odmietavý, drzý. V školskom roku 2022/2023 je zaradený do triedy praktického vyučovania. Jeho pracovné výsledky sú naďalej nedostatočné, plneniu pracovných povinností sa vyhýba, býva drzý. Do výchovných činností sa zapája, rád športuje. Má ťažkosti s rešpektovaním autorít, povinnosti si plní len pod dohľadom, má priestupky voči vnútornému poriadku zariadenia (úteky, drzé správanie, agresivita...). Do kolektívu sa nezaradil, nemá kamarátov, medzi ostatnými chlapcami nie je obľúbený pre svoje klamstvá a manipulácie. Jedná sa o extrovertne ladenú simplexnú pubescentnú osobnosť s intelektom v pásme ľahkého mentálneho postihnutia. Je emocionálne a sociálne deprivovaný, emocionálne labilný, impulzívny. Má zníženú frustračnú toleranciu a oslabené autoregulačné mechanizmy. Je egocentrický, veľmi manipulatívny, často klame. Snaží sa ukázať v lepšom svetle, tvári sa, že si priznáva vinu, v skutočnosti však zo svojich chýb obviňuje iných, stavia sa do pozície obeť. Patrí k najproblémovjším chlapcom v zariadení. Jeho správanie je nevypočítateľné, nepredvídateľné, nevyspytateľné, je nebezpečný pre seba, aj svoje okolie. Opakovane bol agresívny voči ostatným chlapcom, rozbíjal zariadenie centra a vyhrážal sa zamestnancom, že musela byť privolaná polícia. Je v starostlivosti psychiatra, užíva psychofarmaká. Rodina o neho nejaví záujem, nikto ho nekontaktuje. Sporadický telefonický kontakt so strýkom vychádza z iniciatívy maloletého. Dopustil sa viacerých útekov zo zariadenia: 24. - 26.5.2022, 14.-16.6.2022, 21.-23.6.2022 (zadržaný pri krádeži v Rakúsku a vzatý do väzby). Z väzby bol prepustený 6.7.2022 a privezený späť do zariadenia. Na svoje správanie vôbec neprejavoval náhľad, smial sa, tvrdil, že sa mu vo väzbe páčilo. Následne sa dopustil ďalších útekov: 25.-29.7.2022, 24.8.2022, od 27.9.2022 do podania správy. S. centrum hodnotí správanie maloletého ako dlhodobo problematické, reedukácia je podľa neho naďalej potrebná.

9. Otec maloletého vo svojom písomnom vyjadrení z 12.10.2022 uviedol, že jeho zdravotný stav nie je dobrý, dlhodobo sa lieči u psychiatričky. Navrhoval, aby bol maloletý preložený zo zariadenia vo R. A. do T.. Pre jeho rodinu je ďaleko absolvovať návštevy maloletého vo R. A.. Maloletý v zariadení vo R. A. nechce byť, nie je mu tam dobre, napádajú ho tam a robia mu zle. Ďalej uviedol, že telefonoval s dcérou T. T., ktorá sa vyjadrila, že keď bude maloletý bližšie, budú ho navštevovať.

10. Zo správy úradu z 28.10.2022 vyplýva, že terénna sociálna práca bola u matky vykonaná 17.10.2022. Matka počas návštevy uviedla, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým, nakoľko nemá podmienky, aby mu zabezpečila starostlivosť v jej domácnosti. Žije v jednoizbovom byte spolu s maloletou J. a manželom, pričom spávajú v jednej miestnosti. V domácnosti nemajú kúpeľňu. Ďalej matka uviedla, že keď maloletý naposledy ušiel zo zariadenia, prišiel do jej domácnosti a povedal jej, že už sa nechce vrátiť k R. (strýkovi) a ani do zariadenia, že by chcel zostať s ňou. Sľúbil jej, že ak sa vráti do centra, bude rešpektovať pokyny dospelých v zariadení, aby sa mohol vrátiť k nej. Uvedený sľub podľa matky nedodrжал. Matka ďalej uviedla, že synovi už neverí. Prejavujú sa u neho problémy, ktoré by nevedela riešiť. Taktiež sa vyjadrila, že v decembri 2022 by sa mali sťahovať do inej bytovky v kolónii. Ku svojim pomerom uviedla, že je nezamestnaná, spolu s manželom sa zúčastňujú aktivačných prác. Plnoletá dcéra T. sa odsťahovala ku svokrovcom. S partnerom zabezpečuje starostlivosť svojmu dieťaťu. Matka ešte uviedla, že nemá vedomosť o nikom z rodiny, kto by maloletému O. zabezpečil starostlivosť. Dňa 28.10.2022 úrad telefonicky kontaktoval plnoletú sestru mal. O., T. T., za účelom zistenia, či má záujem zabezpečiť bratovi starostlivosť. Sestra maloletého verbalizovala, že aktuálne nemá podmienky, aby zabezpečila starostlivosť bratovi, ale do budúcnosti nevyklučuje, že by si ho zobrala k sebe, ak si zabezpečia s priateľom samostatné bývanie.

11. Na pojednávaní zástupca úradu uviedol, že Reedukačné centrum R. A. mu dňa 9.11.2022 oznámilo, že maloletý bol zadržaný políciou v Bratislave v nocľahárni. Polícia ho priviedla späť do zariadenia. Bol z preventívnych dôvodov umiestnený do karanténnej miestnosti. Nakoľko bol Covid-pozitívny, nebolo možné vykonať s ním pohovor. Zo strany maloletého, aj jeho otca, a aj jeho strýka R. T. bola vznesená požiadavka, aby bol maloletý umiestnený do S. centra v T..

12. R. T. na pojednávaní uviedol, že by bol radšej, keby bol maloletý umiestnený do centra v T.. Maloletému zabezpečoval starostlivosť so svojím partnerom, ktorý zomrel. Maloletého to veľmi zobralo. Problémový bol od malička, ale táto smutná udalosť všetko ešte zhoršila. Všetci to mali ťažké, chceli im vziať strechu nad hlavou. Vyjadril sa, že je nevyhnutné, aby bola maloletému poskytnutá pomoc aj po psychickej stránke. Kvôli výchovným problémom žiada náhradnú osobnú starostlivosť zrušiť. Maloletého by si brával k sebe cez prázdniny. Zdôrazňoval, že maloletý by mal byť liečený. Pokiaľ bral lieky, bolo všetko v poriadku. Po smrti partnera vysadil lieky a nastali problémy.

13. Prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza na pojednávaní uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že vo výchove maloletého sú závažné nedostatky, jeho výchova je vážne ohrozená, a preto navrhol nad ním nariadiť ústavnú starostlivosť a rodičom určiť výživné v zákonom stanovenej minimálnej výške.

14. S. centrum v T. vyjadrilo súhlas s realizáciou ústavnej starostlivosti nad mal. O. v ich zariadení.

15. Podľa § 54 ods. 1,2, 3,4 a 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti a a/ dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b/ rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c/ uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d/ rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosť zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

16. Podľa § 55 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jeho účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

17. Podľa § 55 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

18. Podľa § 47 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

19. Ako vyplýva už z ustanovenia § 44 ods. 1 zákona o rodine, pre ústavnú starostlivosť ako aj ostatné formy náhradnej starostlivosti je charakteristická ich dočasnosť, preto ústavná starostlivosť by mala byť vždy len prechodným riešením; nariadenie ústavnej starostlivosti je len krajným a výnimočným opatrením. Aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva zdôrazňuje, že rozhodnutia o vzatí do starostlivosti sa musia v zásade považovať za dočasné opatrenia, ktoré treba zrušiť hneď ako nastanú vhodné okolnosti, a že všetky vykonávacie úkony musia byť v súlade s konečným cieľom, ktorým je opätovné zlúčenie biologického rodiča s jeho dieťaťom. Náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Zákon teda preferuje tieto formy náhradnej starostlivosti pred ústavnou starostlivosťou, preto pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd vždy povinný skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti, napríklad druhému rodičovi, starým rodičom, či iným príbuzným a tak predísť nariadeniu ústavnej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa

je vážne ohrozená alebo výchova maloletého dieťaťa je vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť a maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Nariadeniu ústavnej starostlivosti by mali v zásade predchádzať iné opatrenia, ktoré však nevedli k náprave, resp. ktoré sa minuli účinkom. Za tieto takzvané iné výchovné opatrenia sa považujú najmä výchovné opatrenia uložené podľa § 37 Zákona o rodine, prípadne podľa § 12 až 15 Zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele (výchovné opatrenia v užšom slova zmysle), obmedzenie alebo zakázanie styku maloletého dieťaťa s rodičom (§ 25 ods. 3), ako aj zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti.

20. R. T., ktorému bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, požiadal o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Keďže náhradná osobná starostlivosť je založená na dobrovoľnom prevzatí starostlivosti o dieťa, súd náhradnú osobnú starostlivosť zrušil spolu s rozsudkom, ktorým bola nariadená (§ 47 ods. 2 zákona o rodine).

21. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že v súčasnej dobe nie je známa žiadna osoba, ktorá by aj vzhľadom k výchovným problémom maloletého dokázala zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého. Matka nemá vytvorené vhodné podmienky na poskytovanie osobnej starostlivosti a vyjadrila obavu, že vzhľadom na problematické správanie maloletého by jeho problémy nevedela riešiť. Otec je vo výkone trestu odňatia slobody s predpokladaným koncom výkonu trestu 25.12.2028. Plnoletá sestra maloletého v súčasnosti nemá vytvorené podmienky na zabezpečenie osobnej starostlivosti, nemá vlastné bývanie, žije u svokrovcov a stará sa o svoje maloleté dieťa. Strýko maloletého, R. T., ktorému bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, požiadal o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti.

22. Výchovu maloletého v predchádzajúcom období nezvládala jeho matka, ktorej bol mal. Ivan zverený do osobnej starostlivosti (rozsudkom sp. zn. 13P/265/2005), ani jeho strýko R. T., ktorému bol maloletý opakovane zverený do náhradnej osobnej starostlivosti (rozsudkom sp.zn. 15P/46/2012, sp.zn. 13P/2/2016, sp.zn. 13P/22/2021). Doterajšie výchovné opatrenia u maloletého nepriniesli žiaden efekt. Maloletému bol v minulosti nariadený pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky (rozsudkom sp. zn. 13P/38/2014), bola nad ním opakovane nariadená ústavná starostlivosť (rozsudkom sp.zn. 12P/12/2015, sp.zn. 6P/12/2017). Zo správy kolízneho opatrovníka ako aj S. centra R. A. je zrejmé, že správanie maloletého sa nezlepšilo, je agresívny, impulzívny, dopustil sa krádeže počas úteku zo zariadenia. Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné, aby bol umiestnený do zariadenia, v ktorom mu bude zabezpečená celodenná starostlivosť, individuálny prístup, dohľad nad jeho správaním, kde mu bude ľahko dostupná psychologická pomoc a bude zabezpečený aj dohľad nad užívaním liekov.

23. Pri výbere zariadenia, do ktorého bude maloletý umiestnený súd prihliadol na názor maloletého, ako aj vyjadrenia rodinných príslušníkov, ktorí zhodne požadovali umiestnenie maloletého do zariadenia, ktoré bude bližšie k ich bydlisku. Keďže S. centrum v T. súhlasilo s realizovaním ústavnej starostlivosti v ich zariadení, súd rozhodol, že ústavná starostlivosť sa bude vykonávať v S. centre v T.. Súd má za to, že umiestnenie maloletého v uvedenom centre môže správanie maloletého pozitívne ovplyvniť, môže obmedziť jeho útekové tendencie (keďže pobyt v ňom sám žiadal v liste adresovanom sociálnej kurátorke), môže napomôcť obnoveniu osobného kontaktu rodinných príslušníkov s maloletým (keďže návštevy v zariadení budú časovo aj finančne menej náročné).

24. Výchova maloletého je výrazne narušená, výchovné problémy sú už dlhodobého charakteru, iné výchovné opatrenia nepriniesli svoj účel a v rodine maloletého nie je nikto, kto by mu bol ochotný a spôsobilý pomôcť. Preto súd rozhodol tak, že nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť v S. centre v T., ktoré s umiestnením maloletého v ich zariadení súhlasilo.

25. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 81 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám, povinným poskytovať dieťaťu výživné, povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

29. S poukazom na majetkové a príjmové pomery oboch rodičov maloletého (matka je nezamestnaná, vykonáva aktivačné práce a otec sa nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody) určil súd obom rodičom maloletého povinnosť platiť na výživu maloletého mesačné výživné v minimálnej zákonnej výške, a to na účet S. centra v T. (§ 81 Zákona o rodine) počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

30. Z dôvodu nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým v S. centre v T. súd zrušil uznesenie, ktorým bol maloletý neodkladným opatrením umiestnený do S. centra R. A. (uznesenie č.k. 6P/12/2022-19 zo dňa 30.3.2022).

31. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Trenčíne

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení o výkone rozhodnutia vo veciach maloletých podľa Civilného mimosporového poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola povinnému uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu (Exekučný poriadok).